

Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων του Α.Π.Θ. στην αγορά εργασίας

Επιστημονικός Κλάδος: Αρχιτέκτονες Μηχανικοί

Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Ιδρυματικά Υπεύθυνη Γραφείου Διασύνδεσης Α.Π.Θ.:

Νόρμα Βαβάτση - Χριστάκη, καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής

Ερευνητής: Δρ. Χρήστος Ε. Γεωργίου

Εισαγωγή

1.1. Στόχος της έρευνας

Η έρευνα για την απορρόφηση των αποφοίτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στην αγορά εργασίας διεξήχθη από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΑΠΘ το ακαδημαϊκό έτος 2011-12, με την αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη των Πρυτανικών Αρχών του Ιδρύματος. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με βάση κοινή μεθοδολογία (δείγμα, ερωτηματολόγιο, εννοιολογικό πλαίσιο & οδηγός ερωτηματολογίου) που επεξεργάστηκε η Οριζόντια Δράση Υποστήριξης των Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών ΑΕΙ για όλα τα Πανεπιστήμια της χώρας (Καραμεσίνη, 2008). Η τελική διαμόρφωση της κοινής μεθοδολογίας έγινε κατόπιν συνεργασίας της Οριζόντιας Δράσης με τα Γραφεία Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων.

Γενικός σκοπός της έρευνας ήταν η καταγραφή της κατάστασης και του είδους της απασχόλησης του συνόλου των αποφοίτων του Ιδρύματος καθώς και η διερεύνηση των τρόπων ένταξής τους στην απασχόληση. Ειδικότερα, στόχος της μελέτης ήταν να διερευνηθεί: α) ο βαθμός ένταξης των αποφοίτων στην απασχόληση, β) η ποιότητα της ένταξης, δηλαδή τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης όσων εργάζονται και γ) η διαδικασία μετάβασης από την εκπαίδευση στην απασχόληση.

1.2. Μεθοδολογία της έρευνας

Προκειμένου να διερευνηθούν τα παραπάνω ειδικά πεδία-αντικείμενα διερεύνησης της μελέτης, σχεδιάστηκε ένα 14σέλιδο ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικά με: α) τις σπουδές, β) την κατάσταση απασχόλησης των αποφοίτων σήμερα, γ) το ιστορικό απασχόλησης ή ανεργίας των αποφοίτων και δ) την επιθυμητή εργασία.

Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η τηλεφωνική συνέντευξη από εκπαιδευμένους στο ερωτηματολόγιο συνεντευκτές. Η τηλεφωνική συνέντευξη προτιμήθηκε έναντι της ταχυδρομικής αποστολής του ερωτηματολογίου, καθώς το ποσοστό ανταπόκρισης του πληθυσμού θα ήταν με τον τρόπο αυτό μεγαλύτερο. Οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις διεξήχθησαν από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΑΠΘ και ολοκληρώθηκαν το διάστημα Ιανουάριος – Ιούνιος 2011.

Στη συνέχεια, τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια καταχωρήθηκαν σε ειδικό λογισμικό σε Η/Υ, προκειμένου να γίνει η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων. Για την επεξεργασία των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε το Στατιστικό Πακέτο για τις Κοινωνικές Επιστήμες (Statistical Package for Social Sciences, S.P.S.S.). Για την επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν α) η περιγραφική στατιστική με σχετικές συχνότητες (ποσοστά) και β) ο έλεγχος του χ^2 προκειμένου να διαπιστωθεί η επίδραση των ανεξάρτητων μεταβλητών του φύλου και του επιστημονικού κλάδου στην κατάσταση απασχόλησης, καθώς και στη διαδικασία μετάβασης των αποφοίτων από τις σπουδές στην αγορά εργασίας.

1.3. Πληθυσμός και δείγμα της έρευνας

Ο πληθυσμός αναφοράς περιελάμβανε το σύνολο των αποφοίτων όλων των Τμημάτων/Σχολών του ΑΠΘ που είχαν απόφοιτους τα ημερολογιακά έτη 2005-06. Με τον τρόπο αυτό μελετήθηκε η ένταξη των «νέων πτυχιούχων» στην αγορά εργασίας, 5 ως 7 χρόνια μετά την αποφοίτηση. Το παραπάνω διάστημα θεωρήθηκε επαρκές για να διερευνηθεί η διαδικασία μετάβασης, αφού ένα μεγάλο μέρος των αποφοίτων εκπληρώνει τη στρατιωτική του θητεία ή/και πραγματοποιεί μεταπτυχιακές σπουδές αμέσως μετά τη λήψη του πτυχίου.

Το δείγμα της έρευνας περιελάμβανε 2.772 αποφοίτους (63,2% γυναίκες και 36,8% άνδρες) των ετών 2005-06, από 39 Τμήματα/Σχολές του ΑΠΘ που συμμετείχαν στην έρευνα. Σύμφωνα με την κοινή μεθοδολογία της μελέτης, το μέγεθος του δείγματος ανά Τμήμα προέκυψε από τον στατιστικό τύπο: $n' = [SE(p)^2 * P * (1 - P)] / t^2$, με διάστημα εμπιστοσύνης 90%, $P = 30\%$ και διαστημική εκτίμηση $t = 7\%$. $P = 30\%$ σημαίνει ότι η πιθανότητα εμφάνισης ενός χαρακτηριστικού στον πληθυσμό δεν ξεπερνάει το 30% και του αντιθέτου του το 70%. Για καθένα τμήμα μελετήθηκε το σύνολο των αποφοίτων που συμμετείχε στην έρευνα.

2. Επιστημονικός κλάδος: Αρχιτεκτονική

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της μελέτης, που αφορούν αποκλειστικά την απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του ΑΠΘ.

2.1. Γενικά στοιχεία για το δείγμα

Το δείγμα του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ήταν 80 απόφοιτοι, με τη συντριπτική πλειοψηφία να είναι γυναίκες, οι οποίες αποτελούν το 79% του δείγματος. Το σύνολο των ανδρών αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών είχε εκπληρώσει τη στρατιωτική του θητεία, ενώ μόνον ένα 10% του συνόλου των αποφοίτων (ανδρών και γυναικών) είχε παιδιά τη χρονική στιγμή της έρευνας. Το 52% του δείγματος των αποφοίτων αυτών προέρχονταν από τη Θεσσαλονίκη, ενώ το 48% από άλλες πόλεις της Ελλάδας. Γι' αυτό και το 45,5% νοίκιασε διαμέρισμα στη Θεσσαλονίκη κατά τη διάρκεια των σπουδών του.

Για το 62% των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, το οικογενειακό εισόδημα των γονέων τους φτάνει τις 20.000 ευρώ το χρόνο, για το 23% κυμαίνεται από 20.000 έως 30.000 ευρώ, ενώ για το 15,2% ξεπερνά τις 30.000 ευρώ το χρόνο. Επιπλέον, το 52,5% δήλωσε ότι οι γονείς τους αντιμετωπίζουν τις οικογενειακές-οικονομικές υποχρεώσεις τους δύσκολα έως πολύ δύσκολα, το 37,1% ούτε δύσκολα, ούτε εύκολα και το 29,3% σχετικά εύκολα έως πολύ εύκολα.

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί απεικονίζεται το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Με βάση τις απαντήσεις τους, το μεγαλύτερο ποσοστό των γονέων (45%) έχει πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης, ακολουθούν οι απόφοιτοι 3-τάξιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (32,5%).

Μεταπτυχιακός τίτλος ή Διδακτορικό	1,3%
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	15,0%
Πτυχίο Ανώτερης Τεχνολογικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	30,0%
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	7,5%
Απολυτήριο 3-τάξιας Μέσης Εκπαίδευσης	32,5%
Απολυτήριο Δημοτικού	11,3%
Μερικές τάξεις Δημοτικού	1,3%
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	1,3%

2.2. Στοιχεία για τις σπουδές

Στη συνέχεια, και συγκεκριμένα στον Πίνακα 2, απεικονίζονται δεδομένα από τις απαντήσεις των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών σε ερωτήματα σχετικά με τις προπτυχιακές και

μεταπτυχιακές τους σπουδές. Φαίνεται ότι, οι απόφοιτοι του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, σε ποσοστό 98,3%, είχαν το συγκεκριμένο Τμήμα μεταξύ των πρώτων τους επιλογών στις πανελλήνιες εξετάσεις, αν και το ενδιαφέρον για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών τους ήταν αρκετά πιο περιορισμένο. Επίσης, το 70,9% των αποφοίτων δήλωσε ευχαριστημένο έως πολύ ευχαριστημένο από τις προπτυχιακές του σπουδές γενικότερα, δηλαδή από το πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες, τις λειτουργικές υποδομές και τη διοικητική στήριξη του Τμήματος, ανεξάρτητα από το προσωπικό ενδιαφέρον για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών. Επιπλέον, ένα μικρό ποσοστό του δείγματος των αποφοίτων συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια της φοίτησης, ενώ ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό αποφοίτων είχε εμπειρία απασχόλησης (29,9%), οι περισσότεροι μάλιστα εκ των οποίων συνεχόμενη, κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών (εκτός της πρακτικής).

Πίνακας 2. Στοιχεία για τις σπουδές	Ποσοστό αποφοίτων
Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ήταν μεταξύ των πρώτων 5 επιλογών στις δηλώσεις προτίμησης των πανελλήνιων εξετάσεων	98,3%
Είχαν μεγάλο ενδιαφέρον για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών	30,0%
<i>Οι φοιτητές:</i>	
Δήλωσαν ευχαριστημένοι έως πολύ ευχαριστημένοι από τις προπτυχιακές σπουδές	70,9%
Συμμετείχαν σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών	4%
Είχαν εμπειρία οποιασδήποτε εργασίας κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών (εκτός πρακτικής)	29,9%
Κατέχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος	98,7%
Παρακολουθούν ή έχουν ήδη ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές	47,5%
Εργάζονταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών	61,5%
Είχαν συνεχή απασχόληση κατά τη διάρκεια των μεταπτ. σπουδών	27,1%
Είχαν πλήρη απασχόληση κατά τη διάρκεια των μεταπτ. σπουδών	13,6%
Είχαν απασχόληση σχετική με τις μεταπτυχιακές σπουδές	100,0%

Τη χρονική στιγμή της έρευνας, το 99% των αποφοίτων του Τμήματος δήλωσε ότι είχε ήδη αποκτήσει την αντίστοιχη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, ενώ το 47,5% ότι είχε ήδη ολοκληρώσει ή πραγματοποιούσε μεταπτυχιακές σπουδές. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, το 60% των αποφοίτων αποφάσισε να παρακολουθήσει μεταπτυχιακές σπουδές για επιστημονικούς λόγους, το 20,5% για να βρει ευκολότερα εργασία αντίστοιχη των σπουδών του, ενώ ίδιο ποσοστό (20,5%) για να έχει μια καλύτερη επαγγελματική εξέλιξη. Υψηλό είναι επίσης το ποσοστό αποφοίτων που δήλωσαν ότι εργάζονταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών (61,5%), αν και κυρίως με μορφή περιστασιακής και μερικής απασχόλησης, καθώς οι απόφοιτοι που απασχολούνταν με τη μορφή της συνεχούς και πλήρους απασχόλησης ήταν 37,8% και 40,5% αντίστοιχα. Τέλος, η απασχόληση στο σύνολο των αποφοίτων φαίνεται ότι ήταν σχετική με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

2.3. Στοιχεία για την απασχόληση

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών δήλωσαν απασχολούμενοι σε ποσοστό 93,2%, άνεργοι σε ποσοστό 4,0% και μη ενεργοί σε ποσοστό 2,8%. Από όσους και όσες δήλωσαν απασχολούμενοι, το 93,9% δήλωσε ότι είχε μέχρι σήμερα εμπειρία σημαντικής απασχόλησης, το

96,1% δήλωσε ότι η σημερινή του απασχόληση είναι σημαντική απασχόληση, ενώ το 63,2% δήλωσε ότι η σημερινή του απασχόληση είναι η πρώτη του σημαντική απασχόληση.

Στον Πίνακα 3 αποτυπώνεται η μορφή της απασχόλησης, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, για το σύνολο των απασχολουμένων αποφοίτων. Φαίνεται ότι, οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών εργάζονται σήμερα ως αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό, ακολουθούν οι απόφοιτοι του Τμήματος που απασχολούνται ως μισθωτοί στο δημόσιο τομέα, ενώ τρίτοι κατά σειρά έρχονται οι συμβασιούχοι έργου, απασχολούμενοι κυρίως σε έναν εργοδότη του δημοσίου τομέα. Μικρότερα ποσοστά, συγκεντρώνουν οι αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό, οι μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα και οι συμβασιούχοι έργου, απασχολούμενοι σε έναν εργοδότη του ιδιωτικού τομέα.

Πίνακας 3. Μορφή απασχόλησης	Ποσοστό αποφοίτων
Μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα	76,7%
Συμβασιούχοι έργου, απασχολούμενοι κυρίως σ' έναν εργοδότη (ιδιωτικός τομέας)	3,3%
Συμβασιούχοι έργου, απασχολούμενοι κυρίως σ' έναν εργοδότη (δημόσιος τομέας)	13,3%
Αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό	6,7%

Στον Πίνακα 4 απεικονίζονται επιπλέον στοιχεία για την απασχόληση των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών.

Πίνακας 4. Στοιχεία για την απασχόληση	Ποσοστό αποφοίτων
Δήλωσαν ευχαριστημένοι έως πολύ ευχαριστημένοι από τη σημερινή τους απασχόληση	
Ο τόπος της σημερινής απασχόλησης είναι ο ίδιος με τον τόπο κατοικίας των γονέων	
Η σημερινή απασχόληση βρίσκεται στην πόλη των σπουδών	
Η σημερινή απασχόληση είναι η πρώτη σημαντική απασχόληση	
Συμμετείχαν σε πρόγραμμα κατάρτισης ή σε επιδοτούμενη, από τον Ο.Α.Ε.Δ., θέση εργασίας	

Επίσης, σε ποσοστό 66,3%, οι απόφοιτοι δήλωσαν ευχαριστημένοι από τη σημερινή τους απασχόληση. Η συγκεκριμένη απασχόληση όμως δεν βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη για το 66,3% των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΑΠΘ. Η σημερινή απασχόληση είναι η πρώτη απασχόληση μόνον για το 63,2% των αποφοίτων του Τμήματος (των ετών 2005-06), ενώ το 22,2% δήλωσε ότι είχε περιστασιακή απασχόληση πριν από τη σημερινή και μετά την αποφοίτηση.

Στον Πίνακα 5 απεικονίζεται το διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της σημερινής και της προηγούμενης απασχόλησης ή μεταξύ της σημερινής απασχόλησης και της αποφοίτησης, εφόσον η σημερινή απασχόληση ήταν η πρώτη τους απασχόληση. Προκύπτει ότι, ενώ για το 79,7% των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών το διάστημα εύρεσης της σημερινής απασχόλησης δεν ξεπέρασε τους 6 μήνες, για το 14,1% κυμάνθηκε από έξι μήνες έως δύο χρόνια, ενώ για το 6,3% των αποφοίτων το διάστημα αυτό ήταν μεγαλύτερο των δύο ετών.

Πίνακας 5. Διάστημα εύρεσης της απασχόλησης	Ποσοστό
---	---------

	αποφοίτων
Μέχρι 1 μήνα	18,8%
Από 1 μήνα έως 6 μήνες	36,7%
Από 6 μήνες έως 1 χρόνο	8,6%
Από 1 χρόνο έως 2 χρόνια	5,5%
Πάνω από δύο χρόνια	6,3%
Ξεκίνησε κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών	24,2%

2.4. Στοιχεία για τους μισθωτούς και τους συμβασιούχους έργου

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται δεδομένα που αφορούν τις κατηγορίες των μισθωτών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, καθώς και τις κατηγορίες των συμβασιούχων έργου που απασχολούνται κυρίως σ' έναν εργοδότη, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα.

Στον Πίνακα 6 που ακολουθεί απεικονίζεται ο τρόπος με τον οποίο οι συγκεκριμένες κατηγορίες αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών βρήκαν την απασχόλησή τους. Στο συγκεκριμένο ερώτημα, οι απόφοιτοι μπορούσαν να επιλέξουν μέχρι τρεις απαντήσεις. Προκύπτει ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων, περίπου ένας στους τέσσερις από αυτούς, βρήκε τη σημερινή του απασχόληση από τις αγγελίες στον τύπο ή στο διαδίκτυο, ενώ σημαντικό ρόλο έπαιξαν οι οικογενειακές ή φιλικές γνωριμίες, καθώς και οι προηγούμενοι εργοδότες ή συνάδελφοι. Ακολουθούν, με μικρότερα ποσοστά, όσοι και όσες βρήκαν εργασία μέσω διαγωνισμών, μέσω του ΟΑΕΔ ή μέσω συστάσεων των καθηγητών τους.

Πίνακας 6. Τρόπος εύρεσης εργασίας	Ποσοστό αποφοίτων
Οικογενειακές γνωριμίες και φίλοι	22,7%
Προηγούμενοι εργοδότες ή συνάδελφοι	22,7%
Συστάσεις καθηγητών	10,7%
Διαγωνισμός	16,0%
Αγγελίες από τον τύπο, διαδίκτυο	25,3%
Ο.Α.Ε.Δ.	1,3%
Γραφείο Διασύνδεσης	0,0%
Επετηρίδα	0,0%
Άλλο	1,3%

Στον Πίνακα 7 παρουσιάζεται το είδος αυτής της απασχόλησης. Οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος (61,5%) απασχολούνται σε μόνιμες θέσεις εργασίας, κυρίως μέσω συμβάσεων εργασίας

αορίστου χρόνου στον ιδιωτικό τομέα. Ένα μεγάλο ποσοστό αποφοίτων κατέχει σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (13,5%), ενώ ένας στους τέσσερις απασχολείται σε προσωρινές θέσεις εργασίας με συμβάσεις έργου (25,0%).

Πίνακας 7. Είδος απασχόλησης	Ποσοστό αποφοίτων
Σταθερή – σύμβαση αορίστου χρόνου	59,6%
Σταθερή – δημόσιος υπάλληλος	1,9%
Προσωρινή – σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου	13,5%
Προσωρινή – σύμβαση έργου	25,0%

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η σημερινή απασχόληση είναι πλήρης για το 98,1% των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών που εργάζονται ως μισθωτοί και ως συμβασιούχοι έργου. Επιπλέον, το 75,5% των αποφοίτων αυτών δήλωσε ότι εργάζεται σε επιχείρηση ή φορέα που απασχολεί από 1-9 άτομα, το 18,9% ότι εργάζεται σε επιχείρηση ή φορέα που απασχολεί από 10-49 άτομα, ενώ το 5,7% ότι εργάζεται σε επιχείρηση ή φορέα που απασχολεί πάνω από 50 άτομα ως μισθωτό προσωπικό. Περιορισμένο είναι το ποσοστό των αποφοίτων που πιστεύει ότι ο εργοδότης του θα μπορούσε να προσλάβει έναν απόφοιτο ΤΕΙ για την ίδια θέση και για το αντικείμενο της εργασίας του (13,5%).

Στον Πίνακα 8 αμέσως παρακάτω απεικονίζονται οι καθαρές μηνιαίες αποδοχές των μισθωτών και των συμβασιούχων έργου, αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Όπως φαίνεται στον Πίνακα, το 11,5% δήλωσε καθαρές μηνιαίες αποδοχές έως 500 ευρώ, το 32,7% από 701-1100 ευρώ, ενώ το 17,3% δήλωσε καθαρές αποδοχές πάνω από 1101 ευρώ το μήνα.

Πίνακας 8. Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Ποσοστό αποφοίτων
Έως 500 ευρώ	11,5%
501 έως 700 ευρώ	32,7%
701 έως 900 ευρώ	26,9%
901 έως 1100 ευρώ	17,3%
1101 έως 1300 ευρώ	5,8%

1301 ευρώ και πάνω

11,5%

2.5. Στοιχεία για τους αυτοαπασχολούμενους

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται δεδομένα που αφορούν την κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Το ποσοστό των αποφοίτων που αυτοαπασχολείται περιορίζεται στο 11% στο σύνολο των απασχολούμενων πτυχιούχων του Τμήματος (βλ. Πίνακα 3). Στον Πίνακα 9 απεικονίζονται οι βασικές πηγές οικονομικής στήριξης που είχαν οι απόφοιτοι στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους πορείας ως αυτοαπασχολούμενοι. Στο συγκεκριμένο ερώτημα υπήρχε δυνατότητα πολλών επιλογών. Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των αποφοίτων, οι περισσότεροι στηρίχθηκαν στις προσωπικές τους αποταμιεύσεις, ενώ κατά σημαντικό ποσοστό ενισχύθηκαν οικονομικά από το οικογενειακό ή το φιλικό τους περιβάλλον, ενώ ένα μικρό ποσοστό αποφοίτων ενισχύθηκε από την τράπεζα.

Πίνακας 9. Πηγές οικονομικής στήριξης	Ποσοστό αποφοίτων
Οικονομική ενίσχυση από οικογένεια ή φίλους	19,5%
Οικονομική ενίσχυση από τράπεζα	3,9%
Συνέχιση οικογενειακής επιχείρησης	1,3%
Κρατική ενίσχυση ή ευρωπαϊκό πρόγραμμα	7,8%
Δικές μου αποταμιεύσεις	67,5%

2.6. Στοιχεία για τους ανέργους

Σύμφωνα με τα δεδομένα της έρευνας, το ποσοστό των ανέργων αποφοίτων (των ετών 2005-06) του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών φτάνει το 4% στο σύνολο των αποφοίτων του Τμήματος.

Η διάρκεια της ανεργίας τους, τη χρονική στιγμή της έρευνας, απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 10). Φαίνεται ότι, για το σύνολο των αποφοίτων η ανεργία δεν διαρκεί περισσότερο από ένα έτος.

Πίνακας 10. Διάρκεια ανεργίας	Ποσοστό αποφοίτων
Έως 6 μήνες	84,3%
Από 6 έως 12 μήνες	15,7%
Από 12 έως 24 μήνες	0,0%
Περισσότερο από 24 μήνες	0,0%

Στον Πίνακα 11 παρουσιάζονται οι σημαντικότεροι λόγοι της ανεργίας, σύμφωνα με τις απόψεις των ίδιων των αποφοίτων του Τμήματος – οι απόφοιτοι είχαν δικαίωμα να επιλέξουν έως δύο

απαντήσεις στο συγκεκριμένο ερώτημα. Φαίνεται ότι, για το σύνολο των ανέργων αποφοίτων, η ανεργία οφείλεται στην έλλειψη εργασιακής εμπειρίας ή δεξιοτήτων.

Πίνακας 11. Λόγοι ανεργίας	Ποσοστό αποφοίτων
Δεν υπάρχουν πολλές θέσεις εργασίας για την ειδικότητά μου	-
Οι εργοδότες προτιμούν ανθρώπους που έχουν περισσότερη εμπειρία	50%
Οι εργοδότες προσλαμβάνουν άτομα με περισσότερη κατάρτιση ή δεξιότητες	50%
Οι εργοδότες θεωρούν μειονέκτημα το φύλο μου	-

Το σύνολο των ανέργων αποφοίτων δήλωσε ότι είχε κάνει συγκεκριμένες ενέργειες τον τελευταίο μήνα (πριν τη διεξαγωγή της έρευνας) για να βρει απασχόληση. Επίσης, κανείς δε δήλωσε ότι είχε εργασθεί στο παρελθόν.

2.7. Στοιχεία για τους μη ενεργούς

Ποσοστό 2,8% των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών δήλωσε μη ενεργό. Η συγκεκριμένη κατηγορία αποφοίτων δεν ασκούσε αμειβόμενη εργασία, ούτε απλήρωτη βοηθητική εργασία σε οικογενειακή επιχείρηση και δεν αναζητούσε εργασία κατά τη διεξαγωγή της έρευνας. Στον Πίνακα 12 παρουσιάζονται οι λόγοι της μη ενεργοποίησης. Τα ποσοστά των απαντήσεων ισοκατανέμονται μεταξύ της πραγματοποίησης μεταπτυχιακών, των οικογενειακών υποχρεώσεων και των άλλων λόγων.

Πίνακας 12. Λόγοι μη ενεργοποίησης	Ποσοστό αποφοίτων
Στρατιωτική θητεία	-
Οικογενειακές υποχρεώσεις	33,3%
Μεταπτυχιακές σπουδές	33,3%
Άλλο	33,3%

Τέλος, το 100,0% των μη ενεργών αποφοίτων του Τμήματος δήλωσε ότι είχε εργασθεί στο παρελθόν και μάλιστα σε σημαντική απασχόληση.

2.8. Στοιχεία για την επιθυμητή εργασία

Το 20,6% των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών δήλωσε ότι θα επιθυμούσε να εργάζεται στο δημόσιο τομέα, το 66,3% ότι θα ήθελε να έχει τη δική του επιχείρηση και μόνον το 12,6% δήλωσε ότι θα ήθελε να εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα. Στον Πίνακα 13 απεικονίζονται τα κριτήρια με τα οποία οι απόφοιτοι του Τμήματος επέλεξαν την επιθυμητή εργασία. Οι ερωτηθέντες μπορούσαν να επιλέξουν έως δύο απαντήσεις. Σύμφωνα με τις απαντήσεις τους, σημαντικότερα κριτήρια για τους περισσότερους θεωρούνται οι καλές αμοιβές, η αυτονομία και οι προοπτικές εξέλιξης που παρέχει μία τέτοια θέση εργασίας. Ακολουθούν η συμβατότητα της εργασίας με την οικογένεια και η ασφάλεια που θα μπορούσε να παρέχει μία επιθυμητή θέση εργασίας.

Πίνακας 13. Κριτήρια επιθυμητής εργασίας	Ποσοστό αποφοίτων
Ασφάλεια	13,6%
Καλές αμοιβές	16,3%
Συμβατό με την οικογένεια	44,0%
Αυτονομία	32,6%
Προοπτικές εξέλιξης	7,1%
Άλλο	13,6%

Τέλος, εξαιρουμένων των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών που είχαν ήδη δημιουργήσει τη δική τους επιχείρηση, το 52,3% των αποφοίτων του παραπάνω Τμήματος δήλωσε ότι έχει σκεφθεί ήδη την ίδρυση μιας ατομικής επιχείρησης. Οι λόγοι για τους οποίους το παραπάνω ποσοστό αποφοίτων δεν έχει ξεκινήσει ακόμη την ίδρυση της επιχείρησης αφορούν την έλλειψη του απαραίτητου κεφαλαίου (50,0%) και του δικτύου πελατών (43,8%), της σχετικής επαγγελματικής εμπειρίας (40,6%), και τέλος, της απαιτούμενης γνώσης (6,3%).

Συμπεράσματα

Στην παρούσα έρευνα, συμμετείχαν 176 απόφοιτοι του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του ΑΠΘ, των ετών 2005-06. Από αυτούς το 25,0% ήταν άνδρες και το 75,0% ήταν γυναίκες.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, φαίνεται ότι περίπου οι μισοί απόφοιτοι του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του ΑΠΘ κατάγεται από άλλη πόλη πέραν της Θεσσαλονίκης. Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι, για το 94,9% των αποφοίτων, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών βρισκόταν μεταξύ των πρώτων πέντε του επιλογών στις εισαγωγικές εξετάσεις. Επιπλέον, το 68,6% των αποφοίτων του Τμήματος δήλωσε ευχαριστημένο από τις προπτυχιακές του σπουδές γενικότερα, ενώ το 40,3% δήλωσε ότι είτε ολοκλήρωσε, είτε εξακολουθούσε να παρακολουθεί μεταπτυχιακές σπουδές τη χρονική στιγμή της έρευνας.

Το ποσοστό των απασχολούμενων αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών φτάνει σήμερα το 93,2%. Μάλιστα, οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών εργάζονται σήμερα ως μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα, ενώ σημαντικό ποσοστό αυτοαπασχολείται. Επιπλέον, το 66,3% των αποφοίτων δήλωσε ευχαριστημένο από την απασχόλησή του.

Οι άνεργοι, που αποτελούν το 4% των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (των ετών 2005-06), σε ποσοστό 100% δήλωσαν ότι η ανεργία τους διαρκεί έως 12 μήνες και οφείλεται κυρίως στην έλλειψη εμπειρίας ή δεξιοτήτων. Οι μη ενεργοί, που αποτελούν το 2,8% των παραπάνω αποφοίτων, δήλωσαν τις μεταπτυχιακές σπουδές, τις οικογενειακές υποχρεώσεις ή άλλους λόγους ως λόγο της μη ενεργοποίησής τους στην αγορά εργασίας.

Πάντως, το 66,9% των αποφοίτων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών δήλωσε ότι θα επιθυμούσε να έχει τη δική του επιχείρηση, με κριτήριο κυρίως τις καλές αμοιβές και τις προοπτικές εξέλιξης που παρέχει μια τέτοια θέση εργασίας. Ωστόσο, το 52,3% των αποφοίτων του Τμήματος δήλωσε ότι έχει σκεφθεί σοβαρά την ίδρυση ατομικής επιχείρησης, αλλά δεν την έχει ξεκινήσει ακόμη, κυρίως εξαιτίας ελλείψεων στη σχετική επαγγελματική εμπειρία, στο απαραίτητο κεφάλαιο και στο δίκτυο πελατών.